

Motion till riksdagen

1986/87:Bo247

Kjell A. Mattsson m. fl. (c)

Statsbidragen för ombyggnad av ålderdomshem

Under riksmötet 1984/85 fattade riksdagen beslut om ändrade regler beträffande statligt stöd till äldres boende m. m. Regeringen föreslog att bostadslån normalt inte skall lämnas till ombyggnader av ålderdomshem som ligger utanför tätort och som har dålig tillgång till vanlig boendeservice.

Centerpartiet föreslog i en kommittémotion att lånereglerna för upprustning av äldres bostäder får en sådan utformning att ålderdomshemmen också omfattas.

Socialutskottet skrev i sitt yttrande över motionen följande:

Denna utveckling — att pensionärerna blir äldre och att allt fler bor kvar längre i egen bostad — innebär att normalt serviceboende med i stort sett samma vårdnivå som ett eget boende inte alltid framstår som ett fullgott alternativ för den som till sist måste flytta från sin ursprungliga bostad. För att i dessa fall inte långtidssjukvården skall utgöra enda kvarvarande alternativ behövs tillgång till en boendeform inom äldreomsorgen där helinackordering och tillsyn kan ges på ungefär samma sätt som på ålderdomshemmen. Enligt utskottets mening bör det således även i fortsättningen finnas en boendeform som ligger mellan å ena sidan eget boende/servicehusboende och å andra sidan vård inom långtidssjukvården. Detta boende kräver dock en god boendestandard som tillgodoser de äldres anspråk på frihet och integritet. Var och en bör sålunda ha ett eget rum med större utrymme än vad som förekommer i många ålderdomshem och med möjlighet att själv bestämma om möblering o. d. Toalett och dusch måste finnas till varje rum. Kokmöjlighet bör också finnas. Boendet bör grundas på personligt hyreskontrakt. Till boendet skall knytas tillsyn och möjlighet till hjälp dygnet runt.

Reglerna för bostadslån bör utformas så att de stimulerar till önskvärd utveckling och omstrukturering inom äldreomsorgen. Enligt socialutskottets mening bör därför reglerna i bostadsfinansieringsförordningen anpassas så att bostadslån kan utgå för att inrätta ett sådant boende som utskottet nu har angett, oavsett om det är frågan om nybyggnad eller om om- och tillbyggnad av ett befintligt ålderdomshem.

Utskottet vill framhålla att det anförda inte innebär att utskottet förordar att ålderdomshemmen bevaras i befintligt skick. Vad utskottet förordar är ett avsevärt bättre boende än ålderdomshemmen vanligen erbjuder, men med ett bibehållande av den omsorgsnivå ålderdomshemmen traditionellt håller. Det är fråga om ett självständigt boende, men med mera service och personlig omvårdnad för de boende och med fler kollektiva funktioner i anslutning till bostaden. Vad gäller bostadslån bör därför samma förutsättningar gälla som för andra former av serviceboende.

Bostadsutskottet anslöt sig till socialutskottets synpunkter och uttalade:

Mot. 1986/87
Bo247

I propositionen anges vidare att vissa villkor måste ställas även beträffande bostadens integrering i bebyggelsemiljön, något som enligt föredraganden innebär att bostadslån normalt inte bör lämnas till ombyggnader av exempelvis ålderdomshem och sjukhem som ligger utanför tätort och som har dålig tillgång till vad som i propositionen kallas vanlig boendeservice. Begreppet boendeservice förklaras närmare i avsnittet 4.6 nedan. Även om det från skilda utgångspunkter kan hävdas att tillgången till vanlig boendeservice är en viktig del av boendemiljön bör det vid en flexibel tolkning vara lämpligt och ibland — inte minst med hänsyn till de boende — också önskvärt att bostadslån kan lämnas även för ombyggnader utanför tätort. En alltför konsekvent tillämpning av kravet på boendeservice kan innebära att boendemiljöer, som av pensionärerna m. fl. i det enskilda fallet upplevs som en tillgång, kan komma att behöva överges därför att i dessa miljöer inte finns tillgång till vanlig boendeservice. Överväganden om lokaliseringen m. m. av de bostäder som nu diskuteras kan förutsättas bli uppmärksammade i den kommunala planeringen. Det bör finnas goda möjligheter att i det enskilda fallet avgöra om bostadslån bör kunna beviljas även vid ombyggnad av ålderdomshem utanför tätort. Vad nu anförts i kombination med ett flexibelt synsätt även i dessa frågor bör kunna innebära att i och för sig goda boendemiljöer behålls även om boendeservicen inte i alla fall blir av en i och för sig önskvärd omfattning.

I många kommuner har konstaterats att reglerna, såsom de utformats i bostadsstyrelsens förordning, tolkas så hårt att lån inte beviljats. Riksdagen bör därför fatta ett nytt beslut för att tillämpningen skall bli i enlighet med riksdagens intentioner.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställer vi

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om tillämpningen av statsbidragsreglerna för ombyggnad av ålderdomshem.

Stockholm den 27 januari 1987

Kjell A. Mattsson (c)

Ivar Franzén (c)

Rune Thorén (c)

Agne Hansson (c)

Birgitta Hambraeus (c)